

LØGMANSSKRIVSTOVAN

Prime Minister's Office

ÁRSFRÁGREIÐING

UM

EFTIRKANNING

LØGTINGSÁRIÐ 2019

29. júlí 2019 – 28. júlí 2020

LÓGARTÆNASTAN

Formæli

Við gildi frá lögtingsárinum 2014 skulu öll uppskot frá landsfyrisingini eftirkannast, áðrenn tey verða lögð fyrri Lögtingið ella kunngjörð. Eftirkanningin fer fram eftir ásetingunum í [rundskrivi um eftirkanning](#) og [rundskrivi um lógarsmíð](#).

Tað er lógartænastan á Løgmannsskrivstovuni sum hefur ábyrgdina av eftirkanningunum. Á lógartænastuni eru fimm starvsfólk, av hesum eru tríggir lögfrøðingar. Arbeiðið er skipað soleiðis, at øll eru við í eftirkanningararbeiðnum. Lögfrøðingarnir hava ábyrgd av tí lögfrøðiligu eftirkanningini, meðan hini bæði starvsfólkini hava ábyrgd av tøkniligu eftirkanningini.

Rundskriv um eftirkanning ásetir, at uppskot til lögtingslóg, ríkislógartilmæli, samtyktar, kunngerð, rundskriv, leiðbeining, bekendtgørelse, lovbekendtgørelse, og anordningsbekendtgørelse skulu eftirkannast. Tað er ásett, hvat eftirkanningin fevnir um, mannagongdir og tíðarfreistir í samband við innlating av uppskotum og eisini, hvat lógartænastan ikki eftirkannar.

Lógartænastan eftirkannar uppskot tøkniliga og lögfrøðiliga, men ikki málføðiliga. Umsitingin í Lögtinginum eftirkannar uppskot eisini málføðiliga. Tað er tí ábyrgdin hjá tí einstaka stjórnarráðum at ansa eftir, at uppskot til lógir og kunngerðir eru málsliga lítaleys.

Lógartænastan skal hava minst 5 yrkadagar at eftirkanna eitt uppskot. Hetta eiga stjórnarráðini at hava í huga, tá tey gera tíðarætlan fyrri síni uppskot. Í hesum sambandi fara vit á minna á, at uppskotini skulu sendast til eftirkanningar, áðrenn tey verða send til politiskan landsstýrisfund, men aftan á at tey hava verið til ummælis.

Í lögtingsárinum 2019 eftirkannaði lógartænastan tilsamans 202 uppskot. Lógartænastan eftirkannaði 92% av uppskotunum innan 5 dagar, og 96% av uppskotunum vóru eftirkannaði innan 8 dagar.

Hetta er sætta ársfrágreiðingin, sum verður givin út. Endamálið við útgávuni er framvegis at kunna stjórnarráðini um ymiskt viðvíkjandi lógarsmíði og at siga frá okkara royndum seinasta lögtingárið, og hvussu hetta eftirkanningarárið eftir okkara tykki hevur hepnast.

Eisini er ein partur um ummælistíðir hjá stjórnarráðunum og yvirlit yvir rættarreglur, sum eru kunngjørðar í Kunngerðarblaðnum.

Løgmannsskrivstovan, 12. mars 2021

Nella Festirstein
Deildarstjóri

INNIHALDSYVIRLIT

1. Lögfrøðiliga eftirkanningin	4
1.1. Ásetingar um lögfrøðiliga eftirkanningina	4
1.2. Covid-19 lóggáva. Lögfrøðiligar avbjóðingar	5
1.3. Covid-19 lóggáva. Fyrirreikingararbeiði og broytingar í broytingum	7
1.4. Nær fer sólseturáseting úr gildi?	8
1.5. Lóggáva í lögtingslóg á felagsøki (Matstovulógin - epidemilógin)	8
1.6. Singuler lóggáva? (FAS-líknandi skipan fyri flogvinnu)	9
1.7. Vanligar málsviðgerðarreglur, innlitsreglur og reglur um persón dáta	10
1.8. At senda til ummælis	10
1.9. Ásetingar um eftirkanning av ríkislóggávu	10
2. Tøkniliga eftirkanningin	12
2.1. Ásetingar um tøkniliga eftirkanningina	12
2.2. Tá broytt verður í einum eftirkannaðum uppskoti	12
2.3. Uppskot sum er burturfallið í tinginum og verður sett fram aftur	12
2.4. Skabelónir	13
3. Yvirlit yvir eftirkanningar	14
3.1. Uppskot, ið skulu eftirkannast av lógartænastuni	14
3.2. Yvirlit yvir uppskotini	15
3.3. Hvat siga tøluni?	18
3.4. Longd á eftirkanning	20
4. Eftirkannað uppskot og viðgerðin í Løgtinginum	22
4.1. Løgmannsskrivstovan	22
4.2. Fíggjarmálaráðið	22
4.3. Umhvørvis- og vinnumálaráðið	23
4.4. Fiskimálaráðið	23
4.5. Uttanríkis- og mentamálaráðið	23
4.6. Almannamálaráðið	23
4.7. Heilsumálaráðið	23
5. Ummælisportalurin	25
5.1. Einans uppskot sum eru lögð á ummælisportalin	25
5.2. Ummælisfreistir	25
5.3. Samanumtøka um ummælisfreistir	27
5.4. Ov nógv uppskot verða ikki lögð á ummælisportalin	27
6. Kunngerðarblaðið	28
6.1. Kunngerðing í tingárinum 2019	28

1. Lögfrøðiliga eftirkanningin

Rundskriv um eftirkanning ásetir:

3.1. Lógartænastan á Løgmannsskrivstovuni eftirkannar øll lógaruppskot, uppskot til ríkislógartilmæli og uppskot til samtyktar, ið landsfyrisingin tilevnar, áðrenn hesi verða lögð fyr Løgtingið. Eftirkannað uppskot, ið eru fallin fyr freist Løgtingsins og verða lögð fram aftur, skulu eftirkannast aftur, um tey verða lögð fyr Løgtingið aftur. Frávik frá hesum kann einans gerast í samráð við lögmann.

3.2. Lógartænastan eftirkannar øll uppskot til kunngerðir, rundskriv og leiðbeiningar, ið landsfyrisingin tilevnar. Eisini øll uppskot til kunngerðir, ið almennir stovnar, sum hava lógarheimild at kunngera kunngerðir í Kunngerðablaðnum, tilevna. Lógartænastan skal eisini eftirkanna uppskot til bekendtgørelse, lovbekendtgørelse, anordningsbekendtgørelse, sum ríkismyndugleikarnir senda til ummælis hjá stjórnarráðunum.

Vit fara at taka fram nøkur av teimum evnum, ið vit hava sæð í eftirkanningini í hesum tingárinum.

Okkara royndir eru, at stjórnarráðini í stóran mun taka undir við viðmerkingunum, sum tey fáa til eftirkanningina. Um ráðið heldur, at okkurt er ógreitt, ella tey ikki eru samd við metingina hjá lógartænastuni, so samskipta vit við ráðið um hetta, og sum oftast koma vit til eina felags fatan.

Í hesi ársfrágreiðingini taka vit einstøk evni upp, sum hava verið frammi í tingárinum, ella evni sum tað hevur verið spurt um, og slíkt sum vit framhaldandi halda eiga at gerast betur.

1.1. Ásetingar um lögfrøðiligu eftirkanningina

7.2. Løgtingslógir: Lógartænastan eftirkannar fyrst og fremst, um løgtingslógaruppskot er í samsvari við grundlóg, heimastýrslóg, stýrisskipanarlóg, tingskipan, tvørgangandi lógir, eitt nú evropeiska manna-rættindasáttmálan EMRS, revsilóg, fyrisingarlóg, løgtingslóg um alment innlit og løgtingslóg um viðgerð av persónsupplýsingum, almennar rættargrundreglur og almenn rættarprinsipp.

7.3. Harumframt verður serliga hugt at heimildarásetingum til fyrisingina, afturvirkandi virknað, pantireglum, fyrisingarligum sektaruppskotum, heimild at áseta gjald, eftirlitsásetingum, afturtøka av lóggilding, revsireglum, gildiskomureglum, skiftisreglum, kærureglum o.tíl.

7.4. Lógartænastan eftirkannar, at løgtingslógaruppskotið er greitt og skilligt fyr bæði løgtingsmenn og borgaran, at sundurbýti í lógargreinar, stykkir, kapitlar, yvirskriftir o.tíl. er hóskaði, og at bæði tær almennu og serligu viðmerkingarnar til uppskotið samsvara við sjálvan lógarstekstin.

7.6. Kunngerðir: Formligu krøvini til kunngerðir eru sum ásett í rundskrivi um lógarsmíð. Lógartænastan kannar fyrst og fremst, um neyðug heimild má metast at vera fyr kunngerðini. Hvat viðvíkur innihaldinum í eftirkanningini annars verður víst til brotini um eftirkanning av løgtingslógaruppskotum.

1.2. Covid-19 lóggáva. Løgfrøðiligar avbjóðingar

Tann 12. mars 2020 boðaði lögmaður frá, at Føroyar fóru niður í ferð. Hetta hendi eftir at heimsheilsustovnurin WHO hevði bólkað koronusmittuna sum eina alheimsfarsótt, og støðan í londunum rundanum okkum var álvarsom.

Í tingárinum 2019 vóru í tíðarskeiðnum 18. mars 2020 til 2. juli 2020 samtyktar 20 løgtingslógir orsakað av Covid-19. Harumframt voru 22 kunngerðir givnar út. Løgtingslógirnar og kunngerðirnar hava til felags, at tær seta í gildi serligar reglur í sambandi við støðuna, sum er íkomin av Covid-19.

Slík kreppulóggáva hevur lögfrøðiligar avbjóðingar við sær, við tað at tað má víkjast frá vanligu grundreglunum o.a.

Virknaður aftur í tíð

Allar Covid-19-løgtingslógirnar høvdu vanligu ásetingina um gildiskomu, t.e. at lógin kemur í gildi dagin eftir kunngerð. Tað var fokus á at kunngera løgtingslógirnar so skjótt sum møguligt, og tær eru tí kunngjördar sama dag, sum tær eru samtyktar. Nakrar av lögtingslógunum høvdu eisini *virknad aftur í tíð*, í teimum flestu frá 12. mars. Orsøkin til at 12. mars 2020 var virknaðardagfesting fyri flestu løgtingslógirnar var, at hetta var dagurin, tá landsstýrið boðaði frá, at Føroyar vóru settar niður í ferð og tiltøk vóru sett í verk fyri at avmarka smittuspjalding.

Í nr. 3.3. í rundskrivi um lógarsmið er greitt frá, at afturvirkandi virknaður í lógum gongur ímóti grundleggjandi meginreglum í einum rættarsamfelagi – sum er, at ein borgari bara er bundin av galdandi rætti – og tí eiga ásetingar um afturvirkandi virknað bara at verða nýttar í undantaksføri. Tað skal altíð verða grundgivið fyri, hví tað verður mettt at vera neyðugt, at ásetingar skulu hava afturvirkandi virknað. Eru ásetingarnar tyngjandi fyri borgaran, krevur hetta enn gjøllari grundgeving. Ásetingar um at áleggja ella hækka revsing kunnu ikki hava afturvirkandi virknað.

Støðan, sum Føroyar komu í vegna Covid-19, er ógvuliga serlig og uttan fordømi í nýggjari tíð. Støðan kom eisini í bráðliga, og tí var tað ikki møguligt at fyrireika lóggávu frammanundan, sum kundi taka hædd fyri støðuni, sum landið kom í. At fleiri av lögtingslógunum hava ásetingar um afturvirkandi virknað, er tí væl innanfyri teir vanligu lögfrøðiligu karmarnar.

Viðmerkjast skal, at allar løgtingslógirnar, sum hava ásetingar um afturvirkandi virknað, eru til fyrimuns fyri borgaran. Var í eini kreppustøðu neyðugt at smíða lóggávu, sum hevði virknað aftur í tíð, og sum var tyngjandi fyri borgaran, kundi støðan verið ein onnur.

Sólsetursásetingar

Flestu av samtyktu lögtingslógunum høvdu sokallaða sólsetursáseting. Hetta merkir, at lögtingslógirnar uttan víðari fara úr gildi ein ásettan dag.

Í nr. 3.1.10. í rundskrivi um lógarsmið verður í útgangsstøðinum mælt frá at nýta sólsetursásetingar í lögtingslógum. Orsøkin er m.a., at ein sólsetursáseting inniber, at lógin fellur burtur ein ávísan dag,

sum kann hava við sær, at tað uppstendur eitt lögfrøðiligt tómrúm, um einki nýtt verður sett í staðin. Slík tómrúm kunnu hava við sær størri trupulleikar, enn at ein lóg sum ikki er tíðarhóskandi el.tíl. framhaldandi er galdandi.

Hóast mælt verður frá at nýta sölsetursásetingar í lögtingslógum, er einki lögfrøðiliga til hindurs fyri at nýta slíkar ásetingar. Serliga í kreppustøðum, sum Føroyar hava verið í seinastu tíðina orsaka av Covid-19, kann tað enntá vera serliga skilagott at nýta sölsetursásetingar. Hetta m.a. tí at tað kann verða brúk fyri víttgangandi átøkum, sum einans skulu verða galdandi í styttri tíðarskeið, at tað er lættari at fáa politiskan meiriluta fyri einum tíðaravmarkaðum uppskoti, og tí at lögtingslógir, sum eru skrivaðar í skundi, og tí møguliga kunnu innihalda feilir og eina óhepna rættarstöðu í longdini, fara úr gildi av sær sjálvum, uttan at politiski myndugleikin aftur skal fyrihalda seg til lógina.

Víðar heimildir til landsstýrismannin at áseta reglur í kunngerð

Vanligi lóggávuhátturin við at landsstýrið leggur uppskot fyri Løgtingið, sum skal viðgera uppskotið triggjar ferðir og annars fylgja teimum ásetingum, sum eru í tingskipanini um lógararbeiði – umframt mannagongdirnar hjá landsstýrinum frammanundan tingviðgerðini – hevur við sær, at tað kann taka (ov) langa tíð at seta lóggávu í gildi, sjálvt um møguleiki er fyri afturvirkandi virknaði. Samstundis kann hendan mannagongdin tykjast møtimitil í teimum førum, tá ið tað er neyðugt at tillaga lóggávu so hvørt. Tí kann tað umhugsast, um lögtingslógin skal innihalda eina heimild til landsstýrið at áseta nærri reglur í kunngerð.

Tá heimildir til landsstýrið verða umhugaðar, eigur serliga valdsbýtið at vera tikið við. Stýrisskipanarlógin ásetur, at lóggávuvaldið hjá Løgtinginum og lögmanni í felag. Tó kann landsstýrið ella stovnur undir landsstýrinum í nærri ásettan mun við lögtingslóg fáa heimild til við kunngerð at áseta rættarreglur av almennum slagi. Stýrisskipanarlógin avmarkar sostatt, hvørjar reglur landsstýrið kann fáa heimild at áseta.

Sum greitt frá í nr. 1.4 í rundskrivi um lógarsmið eru kunngerðir eins og lögtingslógir beinleiðis bindandi fyri bæði borgarar, vinnulív o.o. Meðan lögtingslógir kunna hava ásetingar um alt, sum ikki gongur í móti hægri yvirskipaðari lóg, so sum grundlóg, heimastýrslóg ella stýrisskipanarlóg, so kunnu kunngerðir bert áseta almennar rættarreglur í nærri ásettan mun, sum eru innan fyri heimildina í lögtingslógini.

Hetta merkir, at grundleggjandi reglur eiga ikki at ásetast í kunngerð. Hóast ein heimild í lögtingslóg kann vera heilt víð, so eiga grundleggjandi reglur ikki at ásetast í kunngerð, tí hetta er ikki í tráð við stýrisskipanarlógina. Kunngerðir kunnu sostatt bert nágreina tað, sum longu er ásett í lögtingslógini. Ásetingar um grundleggjandi reglur fyri borgaran, vinnulív o.o. skulu standa í lögtingslógini.

Fleiri av teimum samtyktu kreppulógunum innihalda víðar heimildir til landsstýrismannin. Serliga kunnu lögtingslóg nr. 46 frá 7. apríl 2020 um heimildir at víkja frá skyldum hjá fyrítøkum á vinnufelagaøkinum og roknskaparøkinum orsakað av Covid-19 og lögtingslóg nr. 48 frá 7. apríl 2020 um serligar reglur um próvtøkur orsakað av Covid-19 takast fram. Felags fyri fleiri av heimildunum er, at tær heimila landsstýrismanninum í kunngerð at víkja frá ásetingum í øðrum lögtingslógum.

Slíkar ásetingar, sum geva landsstýrismanninum heimild at víkja frá øðrum lögtingslógum, eru víttgangandi og eiga tí at verða nýttar við varsemi, soleiðis at tað kann verða tryggjað, at galdandi lóggáva altíð er innanfyri teir karmar – og tað valdsbýti – sum stýrisskipanin setur.

At tað er Løgtingið, sum samtykkir tær heimildir, sum landsstýrinum verða givnar, er sjálvsagt við til at tryggja, at landsstýrið ikki fær ov víðar heimildir. Tað kann tó í ávísimum førum vera torført at meta um, hvussu ein heimild fer at verða nýtt, og hvussu hon fer at verða tulkað, serliga tá ið tað, tá lógin verður samtykt, ikki er greiða á t.d. júst hvørjum ásetingum landsstýrið vil víkja frá.

1.3. Covid-19 lóggáva. Fyrireikingararbeiði og broytingar í broytingum

Løgmaður boðaði á grækarismessu, hósdeginn 12. mars 2020, frá, at Føroyar skuldu niður í ferð fyri at tálma spjaðingini av Covid-19. Seks dagar seinni – mikudaginn 18. mars 2020 – var hjálparpakki I viðgjørdur í løgtinginum. Talan var um fyra broytingarlógir. Av tí, at álvarsama støðan við Covid-19 kom í rættuliga bráðliga, er eingin ivi um, at lógarfyrirskandi arbeiði við lögtingslógunum, sum vórðu samtyktar 18. mars 2020, var sera stutt. Stundir hava t.d. ikki verið til at senda uppskotini á vanligan hátt til *ummælis*.

Løgtingið viðgjørði fyrst í apríl 2020 hjálparpakka II. Her vóru fimm nýggjar høvuðslógir og tríggjar broytingarlógir samtyktar. Tvær av broytingarlógunum og ein høvuðslóg (lögtingslógirnar nr. 42, 43 og 44 frá 7. apríl 2020), sum vóru við í hjálparpakka II, innihildu tillagingar av broytingum, sum vóru gjørdar í sambandi við hjálparpakka I.

Í juni 2020 varð hjálparpakki III samtyktur. Talan var um fimm nýggjar høvuðslógir. Eisini vóru tríggjar broytingarlógir, sum eins og tað var galdandi við hjálparpakka II, innihildu tillagingar av broytingum, sum fyrr vóru gjørdar í sambandi við hjálparpakka I og II.

Tað ber illa til at draga endaligar niðurstøður grundað á hetta, tó at hetta er ein ábending um, at tá ið lógararbeiðið skal ganga so skjótt, og tá ið vikið verður frá teimum mannagongdum, sum vanliga eru í sambandi við lógarsmið, undir hesum ummæli og vanligu tíðarfreistirnar í Løgtinginum – eru størri sannlíkindi fyri, at okkurt verður gloymt, og at feilir verða gjørdar. Hetta hevur við sær, at nýggj lóggáva er neyðug, og at øll lóggávugongdin skal ganga av nýggjum.

Hóast tað í hesi serligu undantaksstøðu hevur gingið so skjótt, at onkur feilur av misgáum er íkomin, vísa tær royndir, sum eru gjørdar hesa tíðina, at tað er møguligt hjá landsstýri og Løgtingi at bera skjótt at og at seta heilt nýggjar serskipanir í gongd innan sera stutta tíð. Hetta er – hóast onkran feilin – at frøast um.

1.4. Nær fer sólsetursáseting úr gildi?

Covit-19 hevur havt við sær, at fleiri lógir hava sólsetursáseting. Um ein skipan skal virka t.d. frá 1. februar til 31. mars er vanliga orðingin, at lögtingslógin fer úr gildi 31. mars.

Onkur hevur í hesum sambandi spurt lógartænastuna, nær lógir fara úr gildi? Er tað við byrjan av samdøgrinum ella við endan av samdøgrinum? Tvs. í døminum frammanfyri er lógin tá galdandi fyri 31. mars ella ikki? Tað er ongin ivi um, at lógir koma í gildi við byrjan av samdøgrinum. Men nær fara tær úr gildi? Ein vanliga fatan er, at tað má vera við endan av ásetta samdøgrinum – tvs. at 31. mars er íroknaður - meðan onnur halda, at tað má vera eins og við gildiskomu av lógum við byrjan av samdøgrinum - tvs. 31. mars er ikki íroknaður.

Lógartænastan hevur fingið at vita frá Civilstyrelsen, at í Danmark fara lógir úr gildi við byrjan av samdøgrinum. Fyri at hava greiðar reglur hesum viðvíkjandi hevur lógartænastan mælt til, at sólsetursásetingar frammyvir verða orðaðar soleiðis, at lógin verður roknað at fara úr gildi við byrjan av samdøgrinum. Tvs. at lógir koma í gildi og roknast at fara úr gildi við byrjan av samdøgrinum. Um ein skipan skal virka t.d. frá 1. februar til 31. mars skal orðingin frammyvir vera, at lögtingslógin fer úr gildi 1. apríl.

Lógartænastan metir ikki, at nýggja orðingin eigur at ávirka úrgildiskomuna á teimum lógum, sum longu eru samtyktar av Løgtinginum. Ongin ivi er um, at í øllum teimum lögtingslógunum, sum Løgtingið hevur samtykt, hevur ætlanin hjá tinginum verið, at dagurin, sum lógin er sett at fara úr gildi, skal vera íroknaður. Men hetta er tó ein spurningur, sum tað eru dómstólarnir, sum endaliga avgera.

Nýggja orðingin er ein nágreining, sum skal brúkast frammyvir, og sum eisini samsvarar við siðvenjuna í Danmark.

1.5. Lóggáva við lögtingslóg á felagsøki (Matstovulógin - epidemilógin)

Í hesum tingárinum samtykti Løgtingið eina broyting í Matstovulógini, hvørs endamál var at geva landsstýrismanninum heimild at avmarka upp- og afturlatingartíðir á matstovum o.tíl. fyri at forða fyri smittuspjaðing.

Í eftirkanningini viðmerkti lógartænastan, at málsøkið at forða fyri smittuspjaðing er felags málsøkið, og at reglur um hetta er ásett í epidemilógini. Endamálið við epidemilógini er at forða fyri smittuspjaðing í Føroyum av ávísnum sjúkum, undir hesum Covid-19. Lóggávuvaldið á málsøkinum er hjá ríkismyndugleikunum.

Lógartænastan vísti á, at tað er ivasamt, um tað ber til í eini lögtingslóg at hava ásetingar, sum beinleiðis hava til endamáls at forða fyri smittuspjaðing, soleiðis sum lagt var upp til, av tí at málsøkið er

felagsmál. Harumframt varð viðmerkt, at tað var ivasamt um matstovulógin, hvørs endamál yvirskipað er at skipa matstovuvirksemi o.s.fr. í Føroyum, og sum ikki hevur heilsulig ella onnur endamál, var rættað stað at hava eina áseting um at forða fyrri smittuspjaðing.

Í juni 2020 boðaði Sundheds- og Ældreministeriet bæði landsstýrinum og Løgtinginum frá, at tey vóru samt við lógartænastuni um, at málsøkið at forða fyrri smittuspjaðing er felags málsøkið. Av somu orsøkt metti Sundheds- og Ældreministeriet, at Løgtingið ikki hevði neyðuga málsræði at áseta reglur í Matstovulógini, hvørs endamál er at forða smittuspjaðing. Eisini varð sagt at ríkismyndugleikarnir vóru til reiðar at viðgera tillagingar í epidemilógini fyrri Føroyar, um føroyskir myndugleikar ynsktu tað.

Løgtingsins umsiting setti eisini spurnartekin við, um Løgtingið hevði lóggávuvaldið viðvíkjandi ætlaðu lógarbroytingini. Tey hildu, at talan var um lóggávu, sum átti at regulerast í epidemilógini og ikki í matstovulógini, men mæltu tó ikki til burturvísing av málinum.

Í álitunum frá Vinnunevndin sæst greitt, at eisini tingfólk vóru sera ørkymla av, at tað var ivasamt, um Løgtingið hevði neyðuga lóggávuvaldið viðvíkjandi ætlaðu broytingin.

Lógartænastan heldur, at eitt er at vit lóggeva við løgtingslóg í førum, tá ið tað er ógreitt ella ivasamt, um talan er um lóggávu á yvirtiknum málsøki ella á felagsmálsøki, og har føroyskir og danskir myndugleikar móguliga heldur ikki eru heilt samdir um tulkningina av markamótinum. Men tað eigur ikki at koma fyrri í einum rættarsamfelagi, at vit lóggeva á felagsøki, tá ið tað er greitt, at føroyskir myndugleikar ikki hava lóggávuvaldið á økinum.

1.6. Singuler lóggáva? (FAS-líknandi skipan fyrri flogvinnu)

Í einum lógaruppskoti var ætlanin at gera eina FAS-líknandi skipan fyrri flogfeløg. Lógarbroytingin skuldi heimilað afturbering til flogfeløg av teirri løn, herundir eftirløn, frítíðarløn, samsýning o.ø., ið eitt felag, sum hevur fulla skattskyldu til Føroya og sum er skrásett í serligari skrá hjá TAKS rindar persónum, skattskyldugum í Føroyum fyrri arbeiði umborð á flogførum og tyrlum sum flogskiparar, stýrimenn og flogternur.

Hóast ásetingin var orðað generelt, so metti lógartænastan at í hesum føri kundi talan vera um singulera lóggávu, av tí at tað einans er eitt føroyskt flogfelag, sum leyk treytirnar fyrri afturbering.

Vísast skal á, at meginreglan um valdbýtislærana í § 1 í stýrisskipanarlógini hevur við sær, at tað eftir umstøðunum eigur at verða víst stórt afturhaldni við at lóggeva um viðurskifti hjá einstøkum líkamligum ella lögfrøðiligum persónum. Ein singuler lóggáva kann vera orsök til týðandi meginregluligan iva og kann eisini lætt bera brá av tilvild hjá lóggávuvaldinum. Monopolstøða kann tó ikki hava við sær, at tað ikki kann lóggevast, tó at tað eigur at vera gjørt við varsemi.

1.7. Vanligar málsviðgerðarreglur, innlitsreglur og reglur um persóndáta

Tað kemur javnan fyri, at tað í lógaruppskoti verða ásettar serligir málsviðgerðarreglur ella skotið verður upp at skerja innlitsreglurnar sbrt. innlitslógini. Lógartænastan ger vart við, at reglurnar sambært fyrisingarlóg, innlitslóg og dátuverndarlóg eiga at vera nøktandi í nærum øllum førum. Um tað í einstøkum føri ikki er so, má stjórnarráðið grundgeva fyri, hví er neyðugt at víkja frá vanligu reglunum og vísa á, hví vanligu reglurnar ikki eru nøktandi.

1.8. At senda til ummælis

Tað er ógvuliga týðningarmikið, at øll uppskot verða send til ummælis. Hetta so at borgarar, vinnulív, almennir myndugleikar, stovnar o.o. fáa høvi at gera viðmerkingar og siga sína hugsan um uppskotið. Eisini er tað vanliga so, at tey, sum kenna økið best, sum lóggivið verður um, eru teir borgarar, vinnulív o.o., sum lóggávan hevur til endamáls at ávirka.

Tað hevur eisini verið spurt, um tað er neyðugt at senda uppskot til ummælis, tá ongin ivi er um, at broytingin skal fremjast. Lógartænastan vísti á, at tað er ongantíð verri fyri eitt uppskot, at tað verður sent til ummælis, hóast ongin ivi er um, at broytingin skal fremjast. Tað kann vera við til at upplýsa lógaruppskotið betri og eisini avleiðingarnar av tí.

1.9. Ásetingar um eftirkanning av ríkislóggávu

Rundskriv um eftirkanning ásetir:

7.7. Ríkislógartilmæli: Formligu krøvini til ríkislógartilmæli eru sambært § 45 í tingskipanini tey somu sum til løgtingslógaruppskot sambært § 37, og sum ásett í rundskrivi um lógarsmíð. Eftirkanningin fer í høvuðsheitum fram eftir sama leisti, sum tá talan er um løgtingslógaruppskot, tó at hon ikki kann sigast at vera tann sama. Hetta er grundað á, at ríkislógartilmæli grundleggjandi víkja frá løgtingslógaruppskotum, tí talan er um lógartekst, sum longu er galdandi í Danmark, og at uppskotini í flestu førum verða gjørd av ríkismyndugleikunum.

7.8. Bekendtgørelser, lovbekendtgørelse, anordningsbekendtgørelse: Sambært stýrisskipanarlógini § 48 er tað avvarðandi landsstýrismaður, sum ummælir uppskot til kunngerðir, sum ráðharri sendir landsstýrinum við atliti at seta í gildi fyri Føroyar. Eftirkanningin av hesum fer í høvuðsheitum fram eftir sama leisti, sum tá talan er um uppskot til kunngerðir, tó at hon ikki kann sigast at vera tann sama, tí talan er ofta um kunngerðir, sum longu eru galdandi í Danmark, og at uppskotini í flestu førum verða gjørd av ríkismyndugleikunum.

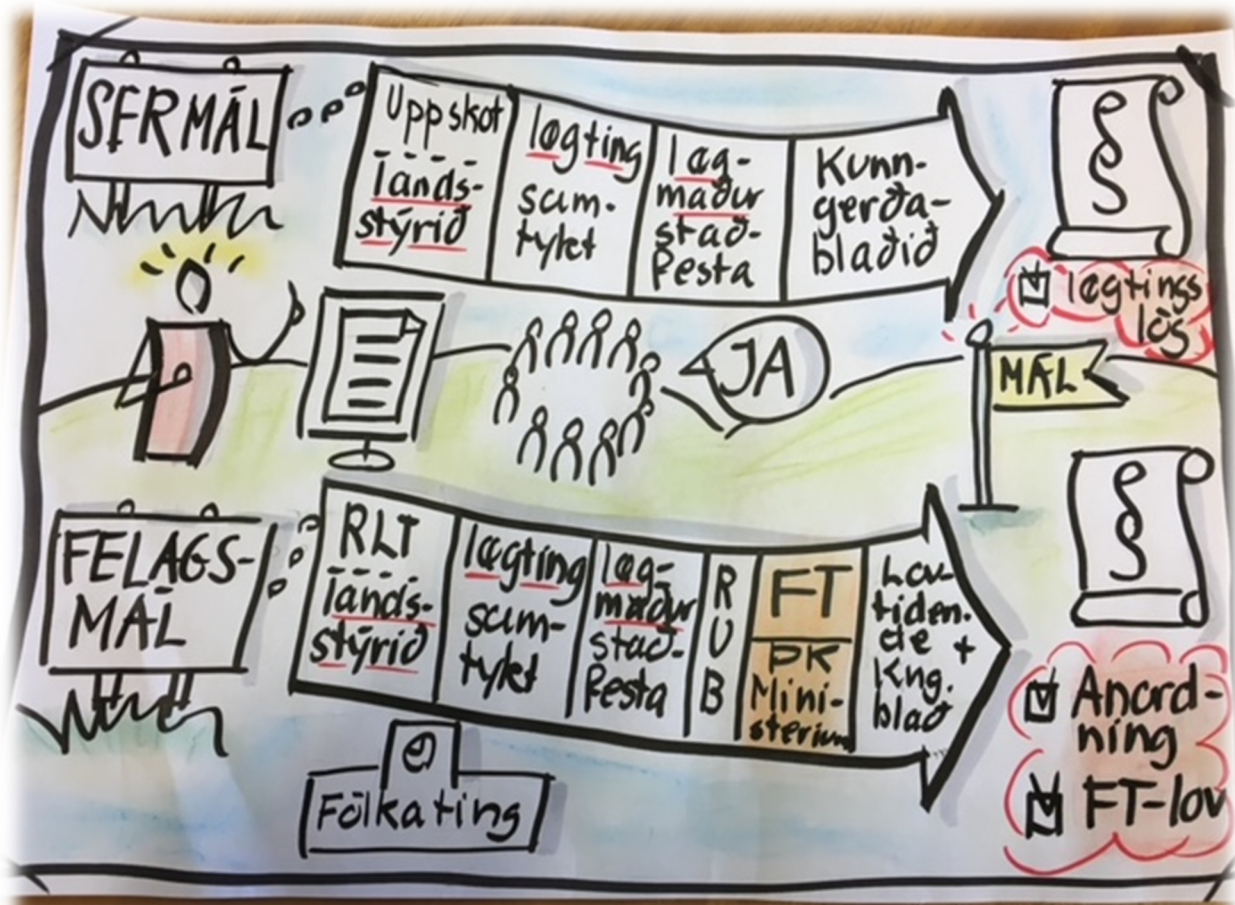
7.9. Við eftirkanningini sambært nr. 7.7. og 7.8. verður serliga hugt eftir, um tað í innganginum verður víst til lóg ella kunngerð, sum er sett í gildi fyri Føroyar, og hvørjar tillagingar eru gjørdar til føroysk viðurskifti.

Ríkislóggáva er t.d. serstakar fólkatingslógir fyri Føroyar og kongligar fyriskipanir umframt danskar kunngerðir. Hesi uppskot skulu eisini sendast lógartænastuni til eftirkanningar. Donsk lógaruppskot og fyriskipanaruppskot senda stjórnarráðini sum oftast til eftirkanningar, tá ið uppskotið er klárt at senda til landsstýrisfund, soleiðis sum ásett er í rundskrivinum um eftirkanning.

Tá talan er um størri lógaruppskot mælir lógartænastan til, at danska lógaruppskotið ella fyriskipanaruppskotið verður sent lógartænastuni til undaneftirkanning, áðrenn tað verður sent til ummælis. Hetta soleiðis at møguligar tøkniligar villur og tilvísingar til føroyska lóggávu kunnu verða rættaðar av ríkismyndugleikunum, áðrenn uppskotið verður sent út til ummælis.

Danskar kunngerðir (bekendtgørelser) skulu eisini sendast til eftirkanning. Hetta tykjast øll stjórnarráðini ikki at geva sær nóg nógv fær um, tí tað kemur meira enn so fyri, at lógartænastan fyrstu ferð sær danskar kunngerðir, tá tær verða sendar til kunngerding í Kunngerðarblaðnum.

Vit fara enn einanferð at heita á stjórnarráðini um at minnst til at senda bekendtgørelser, lovbekendtgørelse, anordningsbekendtgørelser til eftirkanning, tá tey fáa uppskotini til ummælis frá ríkismyndugleikunum.

2. Tøkniliga eftirkanningin

2.1. Ásetingar um tøkniligu eftirkanningina

Rundskriv um eftirkanning ásetir:

6.1. Tøkniliga eftirkanningin verður gjørd eftir ásetingunum í rundskrivi um lógarsmíð og skal tryggja, at uppskotið uttan trupulleikar ella ivamál kann kunngerast í Kunngerðablaðnum og samanskrivast í logir.fo.

6.2. Er avvarðandi stjórnarráð og lógartænastan ikki á einum máli um onkra viðmerking, skal stjórnarráðið venda sær til lógartænastuna hesum viðvíkjandi.

6.3. Uppskot til rundskriv og leiðbeiningar verða einans tøkniliga eftirkannað. Tó so, um okkurt eyðsýnt ivamál er, so verður hetta nevnt.

Lógartænastan eftirkannar uppskot í mun til galdandi [rundskriv um lógarsmíð](#), sum kom í gildi 1. januar 2018.

Viðvíkjandi tí tøkniliga partinum av eftirkanningini er tað framvegis soleiðis, at onkur av stjórnarráðunum ikki geva sær nóg nógv far um, at tað er tað eftirkannaða uppskotið (skjalið), sum skal sendast til Løgtingið ella til kunngerung.

2.2. Tá broytt verður í einum eftirkannaðum uppskoti

Tað kemur eisini fyri, at stjórnarráðini broyta uppskotið, eftir at tað hevur verið til eftirkanningar, t.d. strika ella seta nýggjar ásetingar inn. Tá hava vit eisini seinni sæð, at broytingin ikki er sett rætt upp tøkniliga. Vit mæla til, at um broytingar verða gjørdar í uppskotinum aftan á eftirkanningina, at stjórnarráðini senda uppskotið til nýggja endureftirkanning. Hesi uppskot kann lógartænastan ofta avgreiða skjótt, um stjórnarráðið upplýsir, hvørjar broytingar tey hava gjørt.

2.3. Uppskot sum er burturfallið í tinginum og verður sett fram aftur

Uppskot, sum er burturfallið í Løgtinginum, t.d. tí tingsetan endaði, áðrenn uppskotið var liðugt viðgjørt, og sum landsstýrið aftur ætlar at leggja fyri Løgtingið, skal sendast til eftirkanning eins og onnur uppskot, hóast uppskotið hevur verið eftirkannað í eini fyrru tingsetu. Tað vísir seg oftani, at smærri broytingar eru gjørdar, og at tøkniligar villur sníkja seg inn aftur í uppskotið. Hesi uppskot kann lógartænastan ofta avgreiða skjótt, um stjórnarráðið upplýsir, hvørjar broytingar tey hava gjørt.

2.4. Skabelónir

Lógartænastan hevur gjørt 8 skabelónir til: lögtingslóg, lögtingslóg um broyting í lögtingslóg, javntekst, kunngerð, kunngerð um broyting í kunngerð, ríkislógartilmæli, rundskriv og leiðbeiningar.

Nýggjasta útgávan er altíð at finna á breddanum hjá lógartænastuni á heimasíðuni hjá Løgmannskrivstovuni: <http://www.lms.fo/fo/arbeidsoki/logarsmid/word-skabelonir-til-logarsmid/>

Øll sum gera uppskot til lögtingslógir, kunngerðir, rundskriv og leiðbeiningar o.a. eiga at brúka skabelónirnar, tí hetta ger, at uppskotini verða tøkniliga rætt sett upp.

3. Yvirlit yvir eftirkanningar

3.1. Uppskot, ið skulu eftirkannast av lógartænastuni

Rundskriv um eftirkanning ásetir:

2.1. Lógartænastan á Løgmansskrivstovuni eftirkannar øll lógaruppskot, uppskot til ríkislógartilmæli og uppskot til samtyktar, ið landsfyrisingin tilevnar, áðrenn hesi verða lögð fyri Løgtingið. Frávik frá hesum kann einans gerast í samráð við løgmann.

2.2. Lógartænastan eftirkannar allar kunngerðir, ið landsfyrisingin tilevnar. Eisini allar kunngerðir, ið almennir stovnar, sum hava lógarheimild at lýsa kunngerðir í Kunngerðablaðnum, tilevna.

Í lögtingsárinum 2019 eftirkannaði lógartænastan tilsamans 202 uppskot frá øllum sjei stjórnarráðunum. Hetta er 64 uppskot færri enn í 2018, men er á leið á sama støði sum í 2015. Felags fyri 2015 og 2018 er, at eitt nýtt landsstýrið tók við hesi ár. Eitt nývalt landsstýrið ger vanliga ta fyrstu tíðina ikki so nógv lógaruppskot.

Nøgðin av uppskotum sigur tó ikki alt, tí uppskotini kunnu vera sera ymisk bæði í longd, torleika og margfeldið. Soleiðis var eisini í hesum tingárinum.

<i>Talva 1</i>	Eftirkanningar íalt					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Løgtingslóg	19	11	14	23	29	26
Kunngerð	69	74	97	88	93	76
Broytingarlóg	75	64	50	46	72	48
Broytingarkunngerð	35	36	50	65	54	39
Ríkislógartilmæli	27	3	11	12	6	6
Uppskot til samtyktar	3	1	-	1	2	3
Stovnar				5	1	-
Rundskriv				6	8	2
Leiðbeining				2	-	2
Fráboðan frá løgmanni	1	2	-	-	1	-
Kirkjulig fyriskipan						1
Íalt	229	191	222	248	266	202

3.2. Yvirlit yvir uppskotini

Niðanfyri er yvirlit yvir uppskotini frá teimum einstøku stjórnarráðunum. Tølini eru fyri løgtingsárin 2014 - 2019.

<i>Talva 2</i>	Løgmannsskrivstovan					
	2014*	2015	2016	2017	2018	2019
Løgtingslóg	-	-	1	-	-	-
Kunngerð	-	3	12	-	2	-
Broytingarlóg	2	-	4	1	5	2
Broytingarkunngerð	-	-	3	-	-	-
Ríkislógartilmæli	-	1	3	-	1	3
Uppskot til samtyktar	3	-	-	-	-	-
Rundskriv	-	-	-	-	1	-
Kirkjulig fyriskipan	-	-	-	-	-	1
Fráboðan frá lögmanni	1	2	-	-	1	-
Íalt	6	6	23	1	10	6

*Uttanríkistænastan partur av LMS

<i>Talva 3</i>	Fíggjarmálaráðið					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Løgtingslóg	5	3	2	3	4	5
Kunngerð	8	10	3	7	-	12
Broytingarlóg	16	24	10	14	21	17
Broytingarkunngerð	1	1	8	5	2	5
Ríkislógartilmæli	19	-	3	11	3	-
Uppskot til samtyktar	-	-	-	-	-	-
Rundskriv				6	4	2
Leiðbeining				1	-	-
Íalt	49	38	26	47	34	41

<i>Talva 4</i>	Umhvervis- og vinnumálaráðið					
	2014*	2015**	2016**	2017**	2018**	2019
Lögtingslóg	2	1	4	7	3	10
Kunngerð	11	9	17	26	12	21
Broytingarlóg	19	6	7	5	7	9
Broytingarkunngerð	6	3	6	7	6	9
Ríkislógartilmæli	6	1	1	-	1	2
Uppskot til samtyktar	-	1	-	1	2	-
Rundskriv				-	2	-
Stovnar				5	1	-
Íalt	44	21	35	51	34	51

* Vinnumálaráðið **Uttanríkis- og vinnumálaráðið

<i>Talva 5</i>	Fiskimálaráðið					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lögtingslóg	4	2	3	4	1	1
Kunngerð	29	28	29	33	31	34
Broytingarlóg	6	8	4	3	6	3
Broytingarkunngerð	14	12	18	21	24	11
Ríkislógartilmæli	-	-	1	-	-	-
Uppskot til samtyktar	-	-	-	-	-	-
Leiðbeining				1	-	1
Íalt	53	50	55	62	62	50

<i>Talva 6</i>	Uttanríkis- og mentamálaráðið					
	2014*	2015*	2016*	2017*	2018*	2019
Lögtingslóg	6	1	2	1	5	4
Kunngerð	7	9	4	6	22	5
Broytingarlóg	10	9	6	7	4	2
Broytingarkunngerð	3	8	3	6	10	3
Ríkislógartilmæli	-	--	-	-	-	-
Uppskot til samtyktar	-	-	-	-	-	3
Rundskriv				-	1	-
Íalt	26	27	15	20	42	17

* Mentamálaráðið

<i>Talva 7</i>	Almannamálaráðið					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lögtingslóg	-	2	1	5	4	4
Kunngerð	1	4	14	1	4	1
Broytingarlóg	15	8	9	9	16	12
Broytingarkunngerð	2	4	2	1	5	5
Ríkislógartilmæli	-	-	-	-	-	-
Uppskot til samtyktar	-	-	-	-	-	-
Leiðbeining	-	-	-	-	-	1
Íalt	18	18	26	16	29	23

<i>Talva 8</i>	Heilsumálaráðið					
	2014	2015*	2016*	2017*	2018*	2019
Lögtingslóg	2	1	1	2	5	2
Kunngerð	9	9	10	10	18	3
Broytingarlóg	7	6	7	5	7	3
Broytingarkunngerð	9	7	6	18	3	6
Ríkislógartilmæli	2	1	3	1	1	1
Uppskot til samtyktar	-	-	-	-	-	-
Íalt	29	24	27	36	34	15

* Heilsu- og innlendismálaráðið

<i>Talva 9</i>	Samferðslumálaráðið*			
	2015	2016	2017	2018
Lögtingslóg	1	-	1	5
Kunngerð	-	3	5	4
Broytingarlóg	3	3	2	6
Broytingarkunngerð	1	4	7	4
Ríkislógartilmæli	-	-	-	-
Uppskot til samtyktar	-	-	-	-
Íalt	5	10	15	19

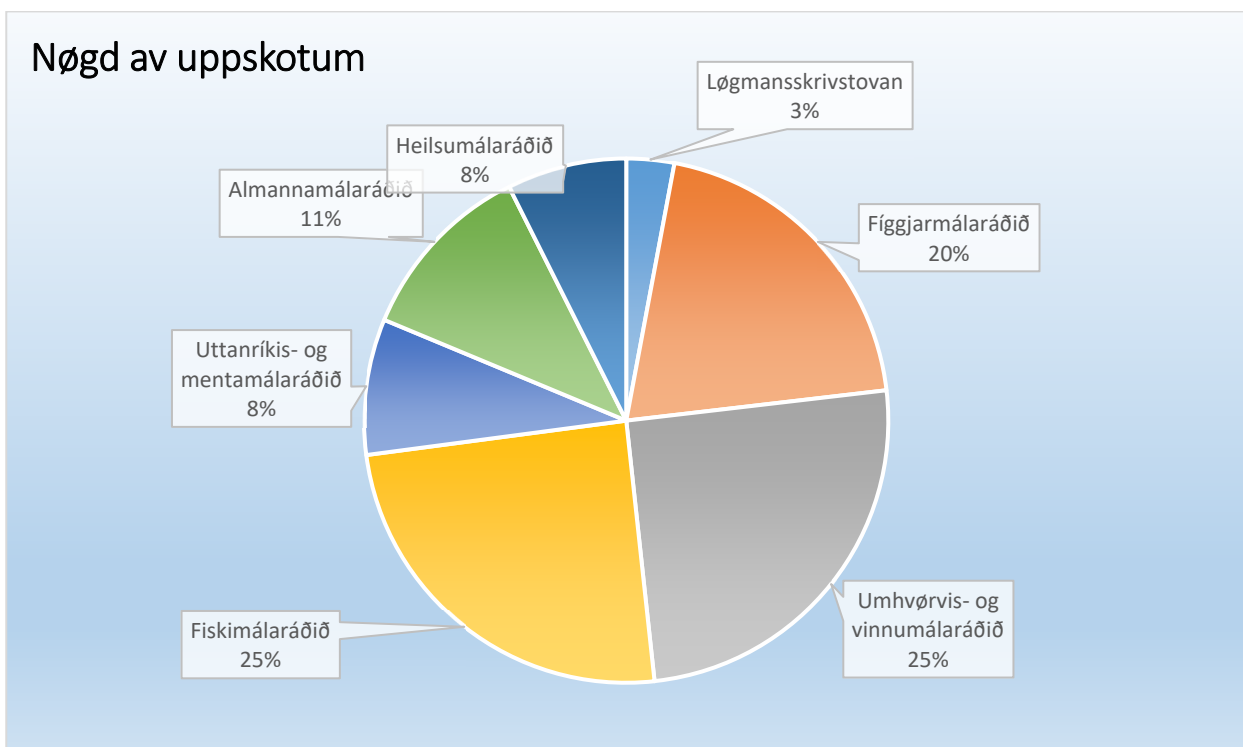
*Samferðslumálaráðið varð stovnað í 2015 og niðurlagt í 2019

Talva 10	Stovnar undir landsstýrinum*					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kunngerð	4	2	5	1	-	-
Broytingarkunngerð	-	-	-	4	1	-
Íalt	4	2	5	5	1	-

*Sjóvinnustýrið og Fjaraskiftiseftirlitið

3.3. Hvat siga tøluni?

Mynd 1

Verður hugt eftir býtinum av teimum 202 uppskotunum millum løgtingslógir, kunngerðir, ríkislógartilmæli og uppskotum til samtyktar í tingárinum 2019 í mun til í 2018, so sæst at tað eru nakað færri løgtingslógir, broytingarlógir og broytingarkunngerðir útgivnar í tingárinum 2019 í mun til í 2018.

Flestu uppskotini høvdu Umhvørvis- og vinnumálaráðið og Fiskimálaráðið, síðani kemur Fíggjarmálaráðið, meðan hini uppskotini eru býtt millum hini stjórnarráðini. Løgmannsskrivstovan hevði fægst uppskot.

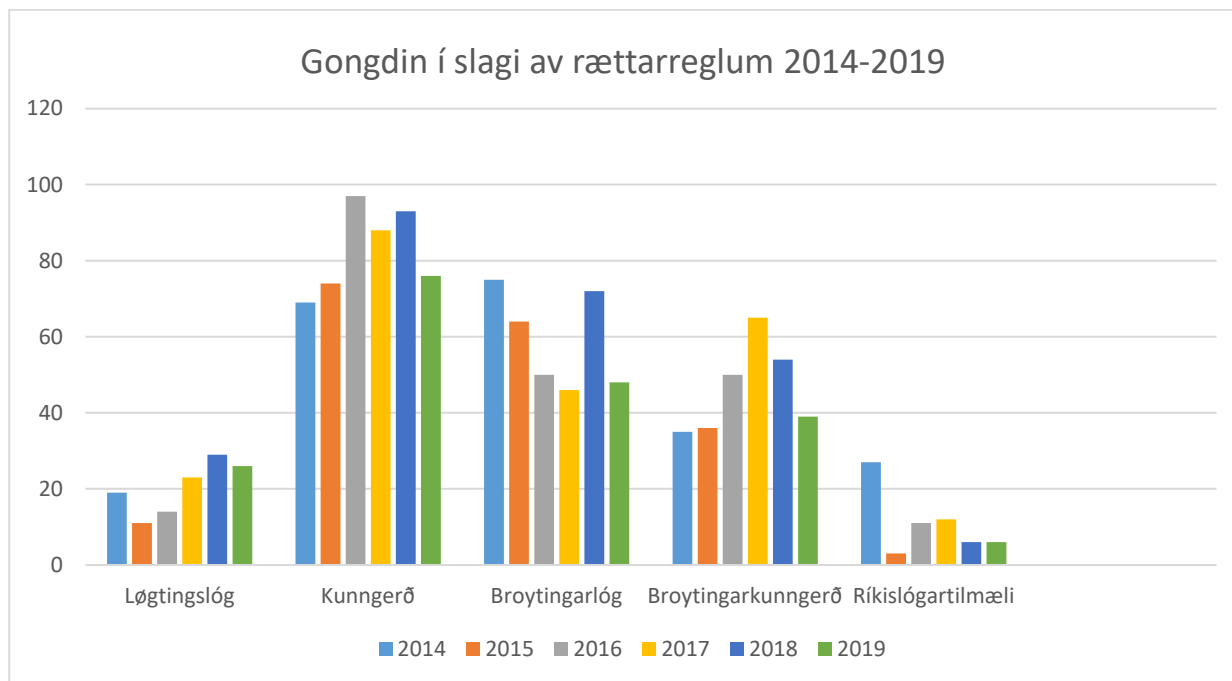
Av teimum 202 uppskotunum vóru 26 nýggjar lögtingslógir í mun til 29 í 2018. Ein nýggj lögtingslóg merkir, at tað verður lóggivið um nakað, sum tað ikki fyrr er lóggivið um, ella at lóggávan á økinum verður endurnýggja og umskipað soleiðis, at tað ikki er nøktandi at gera broytingar í eini galdandi lögtingslóg. Av teimum 26 lógaruppskotunum átti Umhvørvis- og vinnumálaráðið 10, Fíggjarmálaráðið 5, Uttanríkis- og mentamálaráðið og Almannamálaráðið 4 hvør, Heilsumálaráðið 2 og Fiskimálaráðið 1 av uppskotunum.

Tað vóru 48 uppskot um at gera broytingar í galdandi lögtingslógum. Hetta er ein stór minking í mun til 2018, tá tað vóru 72 uppskot til broytingarlógir. Av hesum átti Fíggjarmálaráðið 17, Almannamálaráðið 12, Umhvørvis- og vinnumálaráðið 9, Fiskimálaráðið og Heilsumálaráðið 3 hvør, meðan Løgmannsskrivstovan og Uttanríkis- og mentamálaráðið áttu 2 hvør.

Tølini vísa eisini, at Fiskimálaráðið, Uttanríkis- og mentamálaráðið og Heilsumálaráðið høvdu væl færri uppskot, meðan Umhvørvis- og vinnumálaráðið hevði væl fleiri uppskot í tingárinum 2019 enn í 2018. Verður hugt nærri at hesum tølum sæst, at tað serliga er tal av lógaruppskotum ella tal av kunngerðum, sum er grundin til, at stjórnarráðini antin høvdu fleiri uppskot ella færri uppskot í 2019 enn í 2018.

Av samlaðu eftirkannaðu uppskotunum átti Umhvørvis- og vinnumálaráðið 51, Fiskimálaráðið 50, Fíggjarmálaráðið 41, Almannamálaráðið 23, Uttanríkis- og mentamálaráðið 17, Heilsumálaráðið 15, og Løgmannsskrivstovan 6.

Mynd 2

Tað sæst týðuliga, at tað serliga eru kunngerðirnar, sum tað eru flest av í eftirkanningini. Av teimum 202 uppskotunum vóru 115 kunngerðir, av hesum 76 nýggjar kunngerðir og 39 broyttingarkunngerðir. Tvs. at 57% av eftirkanningunum í tingárinum 2019 vóru kunngerðir.

Hinvegin vóru 74 lógaruppskot, av hesum 26 nýggjar lógir og 48 broytingarlógir; hetta svarar til 37% av eftirkannaðu uppskotunum. Ríkislógartilmælini vóru 6 í tali svarandi til 3%. Seinastu 3% eru uppskot til samtyktar, rundskriv og leiðbeiningar.

3.4. Longd á eftirkanning

Rundskrivið um eftirkanning ásetir:

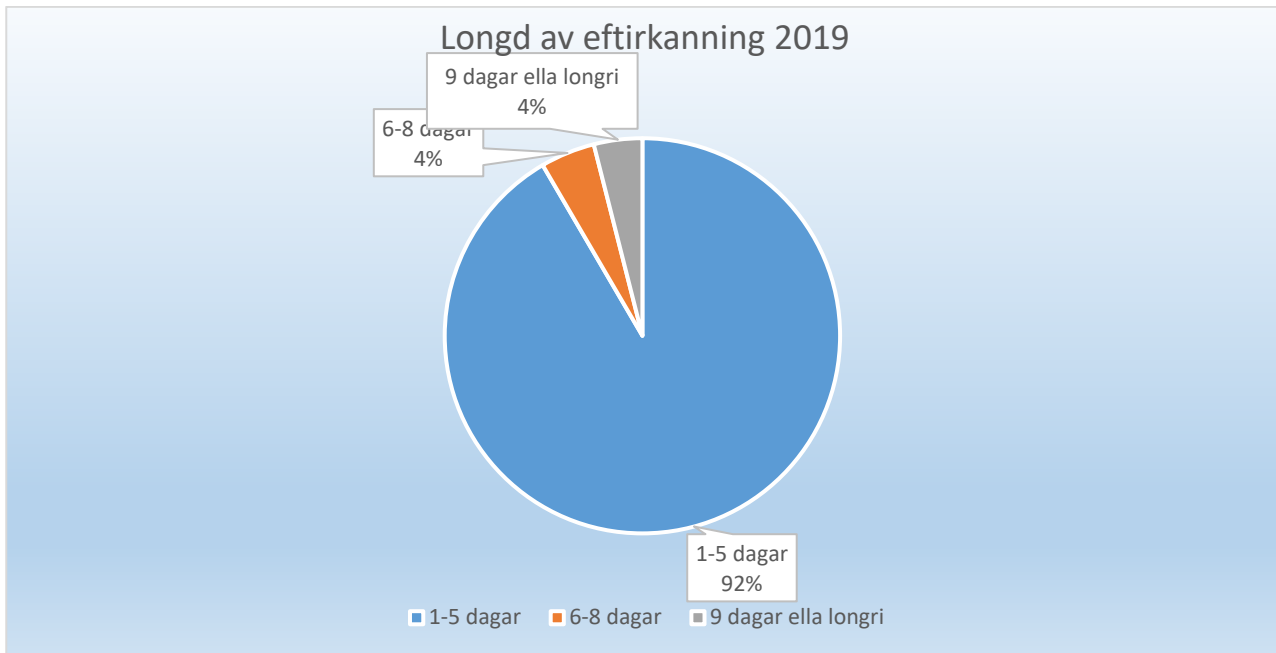
3.2. Lógartænastan skal hava í minsta lagi 5 yrkadagar til eftirkanning. Í serligum førum, tá arbeiðsbyrðan hjá lógartænastuni kann væntast at vera stór, t.d. undan seinasta framløgudegi, kann roknast við, at eftirkanning tekur longri enn 5 yrkadagar. Hetta eigur landsfyrisingin at hava í huga.

Í løgtingsárinum 2019 blivu 92% av uppskotunum eftirkannað innan 5 dagar, ið er minst ásetta tíðin, sum lógartænastan skal hava til at eftirkanna uppskot. Hetta er ein framgongd á uml. 3% í mun til løgtingsárið 2018, og er tað besta úrslitið fyri øll 6 árin, har eftirkanningar eru skrásettar.

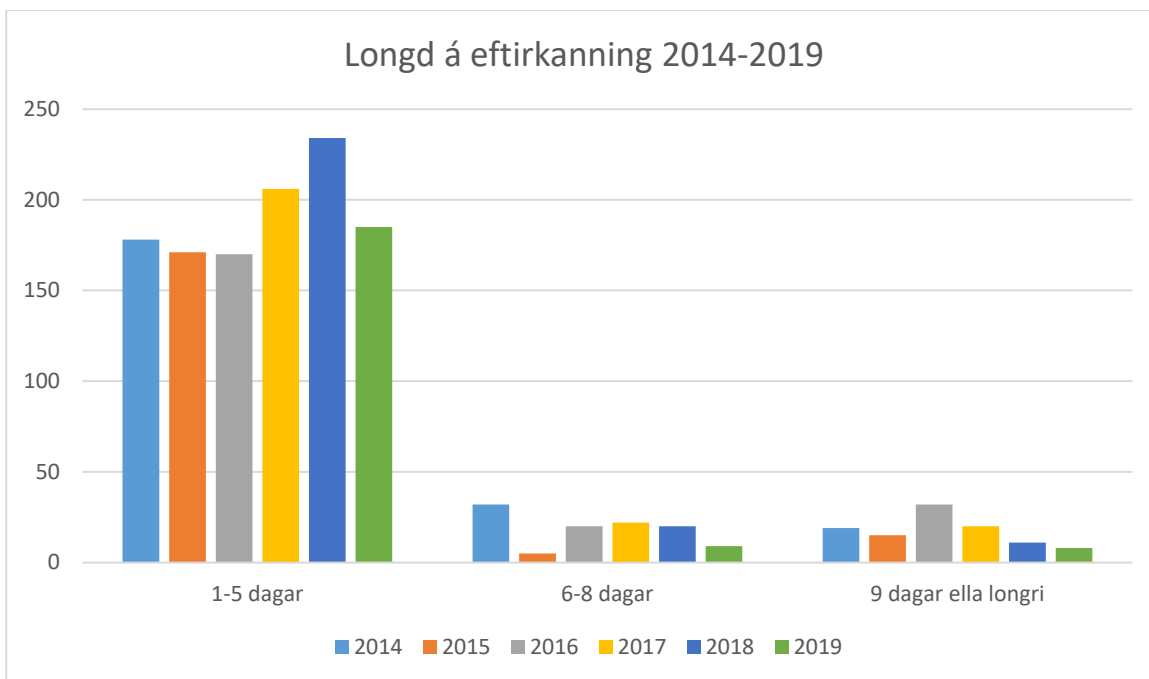
96% av uppskotunum í 2019 vóru eftirkannað innan 8 yrkadagar. Hetta er tað sama sum í 2018. Hini 4% av uppskotunum vóru eftirkannað millum 9 og dagar. Øll átrokandi uppskot hava verið eftirkannað innan ásettu tíðina, meðan tað hava verið uppskot, sum ikki hava havt skund, sum hava bíðað.

Talva 11	Longd á eftirkanning											
	2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	Nøgd	%	Nøgd	%	Nøgd	%	Nøgd	%	Nøgd	%	Nøgd	%
1-5 dagar	178	77,7	171	89,5	170	76,6	206	83	234	89	185	92
6-8 dagar	32	14,0	5	2,6	20	9,0	22	9	20	7	9	4
9 dagar ella longri	19	8,3	15	7,9	32	14,4	20	8	11	4	8	4
Íalt	229	100,0	191	100,0	222	100,0	248	100	265	100	202	100

Mynd 3

Mynd 4

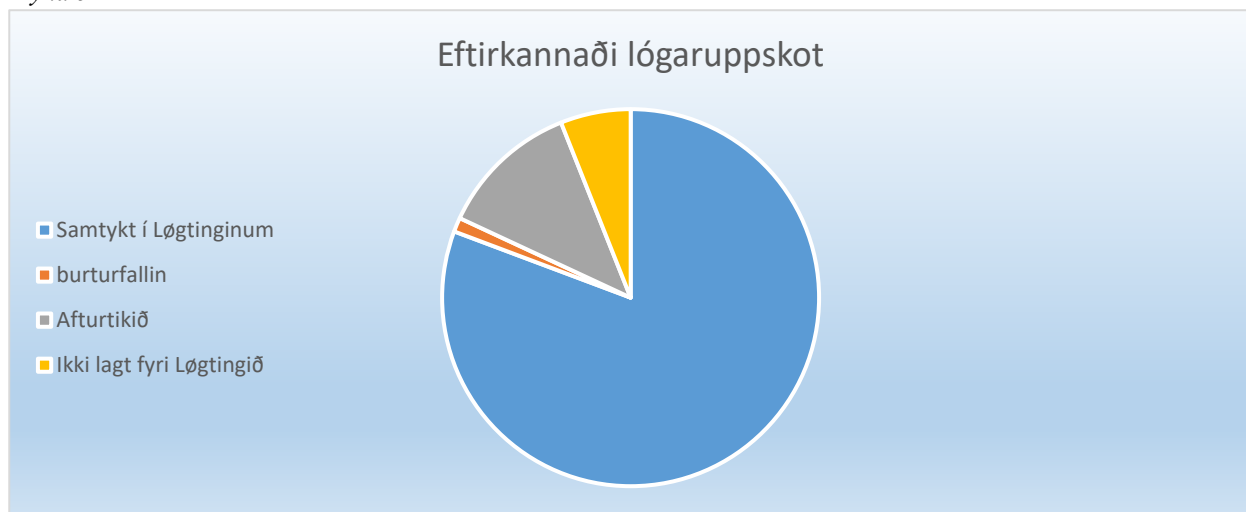

4. Eftirkannað uppskot og viðgerðin í Lögtinginum

Tað sæst á tölunum, at tað vóru eftirkannað tilsamans 83 uppskot hjá øllum stjórnarráðunum tilsamans. Av hesum vóru 80 lógaruppskot, av hesum 26 høvuðslógir, 48 broytingarlógir og 6 ríkislógartilmæli. Eisini vóru 3 uppskot til samtyktar eftirkannaði.

Landsstýrið legði 78 uppskot fyri Løgtingið. Av hesum vóru 74 lógaruppskot og 4 uppskot til samtyktar. Løgtingið samtykti 65 lógaruppskot og 2 uppskot til samtyktar, og eitt uppskot fall burtur. Landsstýrið valdi at taka 10 uppskot aftur, orsakað av skerdu umstøðunum hjá Løgtinginum av covid-19 smittuni.

Mynd 5

4.1. Løgmannsskrivstovan

Hjá Løgmannsskrivstovuni vóru 5 lógaruppskot eftirkannað. Av hesum vóru 3 ríkislógartilmæli og tvær broytingarlógir. Øll 5 uppskotini vóru lögð fyri Løgtingið, sum samtykti øll uppskotini.

4.2. Fíggjarmálaráðið

Tað vóru eftirkannað 22 lógaruppskot hjá Fíggjarmálaráðnum. Av hesum vóru 5 høvuðslógir og 17 broytingarlógir. Fíggjarmálaráðið legði 27 uppskot fyri Løgtingið; tað merkir, at nøkur uppskot ikki vóru eftirkannað av lógartænastini, áðrenn tey vóru lögð fyri Løgtingið. Av framlögdu uppskotunum vóru 22 uppskot samtykt, meðan 1 uppskot fall burtur, tá tingsetan endaði. 4 uppskot vóru tikin aftur, orsakað av skerdu umstøðunum hjá Løgtinginum av covid-19 smittuni.

4.3. Umhvervis- og vinnumálaráðið

Tað vóru eftirkannað 21 lógaruppskot hjá Umhvervis- og vinnumálaráðnum. Av hesum vóru 10 høvuðslógir, 9 broytingarlógir og 2 ríkislógartilmæli. Landsstýrismaðurin legði 12 uppskot fyri Løgtingið. Tað merkir at 9 av eftirkannaðu uppskotunum ikki vóru lögð fyri Løgtingið. Løgtingið samtykti 10 av uppskotunum, meðan 2 uppskot vóru tikin aftur, orsakað av skerdu umstøðunum hjá Løgtinginum av covid-19 smittuni.

4.4. Fiskimálaráðið

Tað vóru eftirkannað 4 lógaruppskot hjá Fiskimálaráðnum. Av hesum var 1 høvuðslóg og 3 broytingarlógir. Øll uppskotini vóru lögð fyri Løgtingið og samtykt.

4.5. Uttanríkis- og mentamálaráðið

Tað vóru eftirkannað 9 uppskot hjá Uttanríkis- og mentamálaráðnum. Av hesum vóru 4 høvuðslógir, 2 broytingarlógir og 3 uppskot til samtyktar. Tað vóru lögð 9 uppskot fyri Løgtingið, sum samtykti 7 av uppskotunum, meðan 2 uppskot vóru tikin aftur, orsakað av skerdu umstøðunum hjá Løgtinginum av covid-19 smittuni.

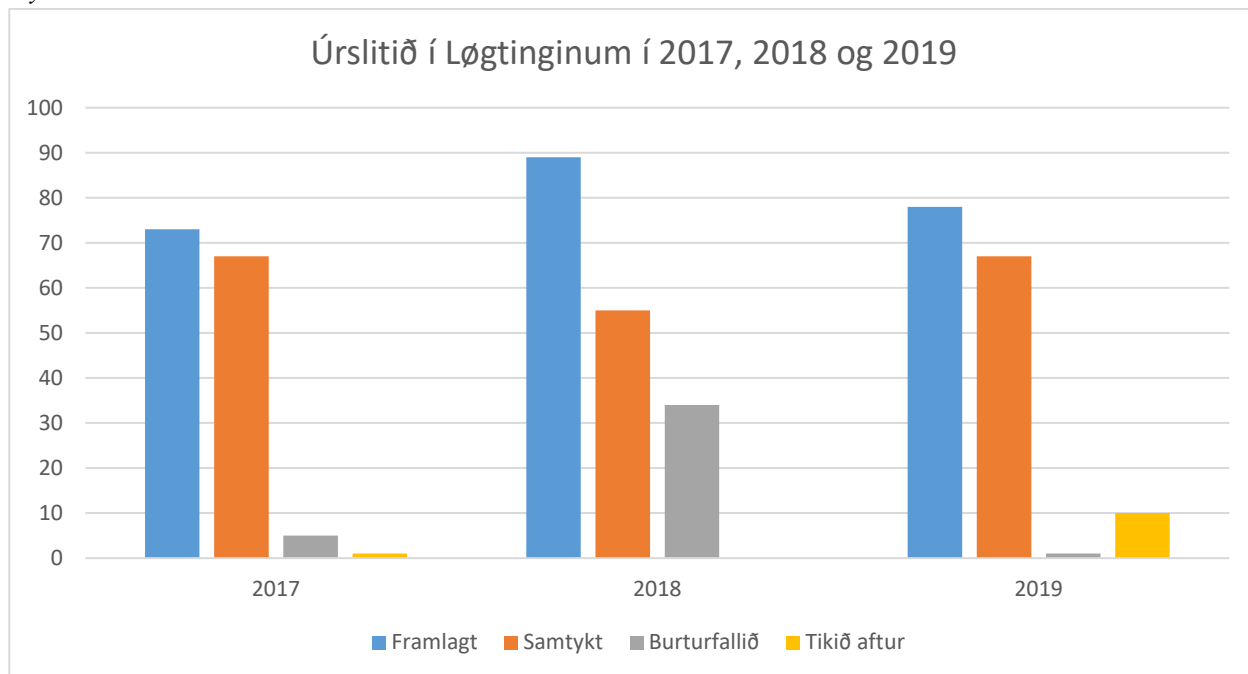
4.6. Almannamálaráðið

Tað vóru eftirkannað 16 lógaruppskot hjá Almannamálaráðnum. Av hesum vóru 4 høvuðslógir og 12 broytingarlógir. Tað vóru lögð 15 uppskot fyri Løgtingið, sum samtykti øll uppskotini.

4.7. Heilsumálaráðið

Tað vóru eftirkannað 6 lógaruppskot hjá Heilsu- og innlendismálaráðnum. Av hesum vóru 2 høvuðslógir, 3 broytingarlógir og eitt ríkislógartilmæli. Tað vóru lögð 4 uppskot fyri Løgtingið, sum samtykti 3 uppskot, meðan eitt uppskot varð tikin aftur, orsakað av skerdu umstøðunum hjá Løgtinginum av covid-19 smittuni.

Mynd 6

5. Ummælisportalurin

Uppskot eiga altíð at verða send til ummælis hjá øllum viðkomandi pørtum, og vanligi eigur tíðarfreistin at lata inn ummæli at vera 4 vikur. Henda freist eigur ikki at verða skerd uttan so, at tað er átrokandi neyðugt.

Eftir áheitan frá MEGD verður mælt til, at stjórnarráðini í størst møguligan mun eisini senda uppskot til ummælis hjá MEGD.

Uppskot til verklagslógir eiga altíð at verða sendar til ummælis hjá Fíggjarmálaráðnum.

Umframt at stjórnarráðini senda uppskot til ummælis hjá øllum viðkomandi pørtum, skulu øll uppskot hjá stjórnarráðunum eisini leggjast á ummælisportalin, sum er á heimasíðuni hjá landsstýrinum, og sum øll hava atgongd til.

Ummælisportalurin sæst her: <http://www.foroyalandsstyri.fo/fo/kunning/uppskot-til-ummaelis/>

Á heimasíðuni hjá stjórnarráðunum ber eisini til einans at síggja tey uppskot, sum tað ráðið hevur til ummælis.

Okkara royndir eru, at stjórnarráðini nú eru meira tilvitað um at leggja fyrireikingararbeiðið við lógaruppskotum soleiðis til rættis, at tað í tíðarættlanini eisini verður sett tíð til, at uppskot kunnu verða send til ummælis, sum høvuðsregla í 4 vikur.

Enn er tað tó soleiðis, at orsakað av tíðarneyð verður ummælistíðin ofta skerd, heilt niður í nakrar dagar, og í hesum forunum verða uppskotini ofta heldur ikki lögð á almenna ummælisportalin. Hetta hevur við sær, at dygdin á lógaruppskotinum ikki gerst so góð, sum hon kundi verðið.

5.1. Einans uppskot sum eru lögð á ummælisportalin

Grundarlagið fyri hesum partinum av ársfrágreiðingini er ein uppteljing av teimum uppskotum, sum hava verið lögð út alment til ummælis á ummælisportalurin, sum er á heimasíðuni hjá landsstýrinum. Tað merkir, at uppskot, sum als ikki hava verið send til ummælis, ella sum einans hava verið send beinleiðis til ummælis hjá viðkomandi uttanhýsis pørtum, ikki eru við í hesi uppteljing. Yvirlitið vísir sostatt einans ummælisfreistir fyri tey uppskot, sum hava verið á ummælisportalinum.

5.2. Ummælisfreistir

Á ummælisportalinum sæst, at í tingárinum 2019 lögdu stjórnarráðini tilsamans 59 uppskot alment til ummælis á ummælisportalinum. Av hesum vóru 29 lögtingslógaruppskot, 28 kunngerðir, 1 ríkislógartilmæli og 1 uppskot til samtyktar. Stytsta ummælisfreistin var 1 dagur og longsta var 81 dagar.

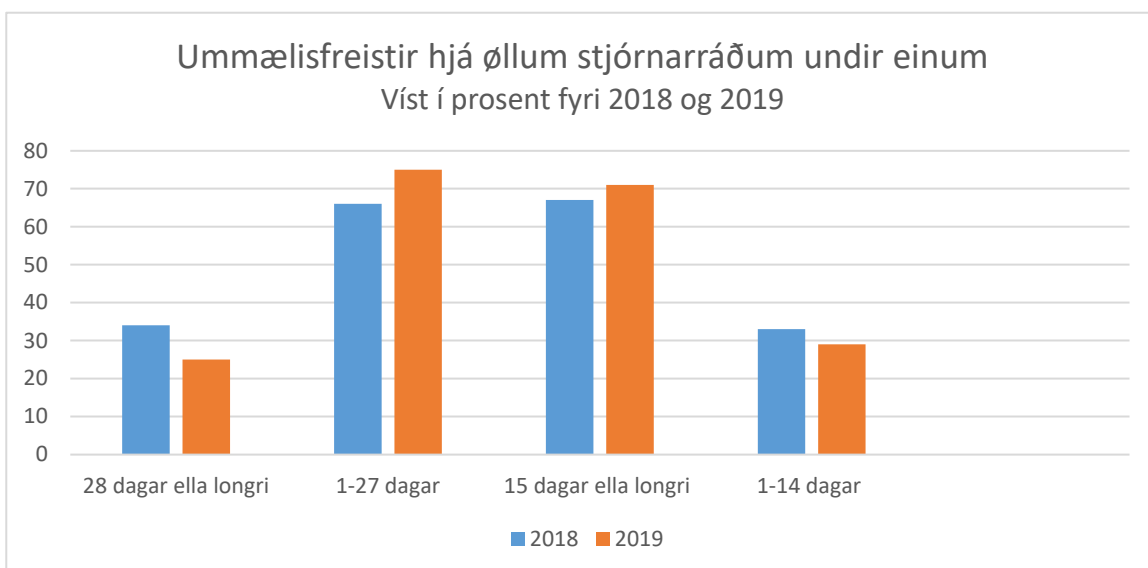
Talva 12	Ummælisfreistir					
	2017		2018		2019	
	Nögd	%	Nögd	%	Nögd	%
1 - 14 dagar	22	29	34	33	17	29
15 - 27 dagar	38	49	33	33	27	46
28 dagar ella longri	17	22	35	34	15	25
Íalt	77	100	102	100	59	100

Sum hövuðsregla eiga uppskot at verða send til ummælis í 4 vikur ella 28 dagar. Tað sæst á talvuni omanfyri, at fyri 44 ella 75% av uppskotunum var ummælisfreistin í løgtingsárinum 2019 sett millum 1-27 dagar, og fyri 15 ella 25% av uppskotunum var ummælisfreistin 28 dagar ella meira. Tað merkir, at tað er ein fjórðingur av øllum uppskotunum, sum hava havt tilmæltu ummælistíðina upp á 4 vikur. Hetta er ikki nøktandi.

Ein ummælisfreist, sum er minni enn 14 dagar, verður als ikki mett at vera nøktandi. Ein ummælisfreist upp á í minsta lagi 15 dagar má roknast sum eitt *minstamark* fyri eini rímligari ummælisfreist. Á talvuni omanfyri sæst at fyri 17 ella 29% av uppskotunum var ummælisfreistin sett millum 1-14 dagar, og fyri 42 ella 71% av uppskotunum var ummælisfreistin meira enn 15 dagar.

Tað merkir, at knappur triðingur av øllum uppskotunum ikki hava havt eina nøktandi ummælisfreist. Tað eru alt ov nógv uppskot eftir okkara tykki.

Mynd 7

Myndin vísir, at tað eru færri uppskot í 2019, sum hava verið til ummælis longri enn 28 dagar, enn í 2018. Tó sæst at tað eru fleiri uppskot í 2019, sum hava verið til ummælis í minst 15 dagar, og eitt sindur færri uppskot, sum hava verið til ummælis í minni enn 14 dagar.

5.3. Samanumtøka um ummælisfreistir

Øll stjórnarráðini uttan Løgmannsskrivstovan hava sent uppskot til ummælis við styttri freist enn 14 dagar. Tilsamans vóru 29% av uppskotunum hjá øllum stjórnarráðunum undir einum send til ummælis við styttri enn 14 daga freist, og sum nevnt frammanfyri er *ein ummælisfreist, sum er minni enn 14 dagar, ikki nøktandi*.

Fyri Fiskimálaráðið var talan um 80% av teirra uppskotum, fyri Heilsumálaráðið 55 %, Fíggjarmálaráðið 35%, Almannamálaráðið 20%, meðan talan var um 10% av uppskotunum hjá Uttanríkis- og mentamálaráðnum, og síðani 8% av uppskotunum Umhvørvis- og vinnimálaráðnum.

Tað er hinvegin jaligt, at 75% ella 3/4 av uppskotunum hóast alt hava verið send til ummælis við meira enn 15 daga freist, sum má metast at vera eitt *minstamark* fyri eini rímligari ummælisfreist.

Tá talan er um at senda uppskot til ummælis við *tilmæltu ummælisfreistini uppá 4 vikur*, var fyri Løgmannsskrivstovuna talan um 100% av teirra uppskotum, fyri Almannamálaráðið 60%, Uttanríkis- og mentamálaráðið 30%, Heilsumálaráðið 22%, Umhvørvis- og vinnumálaráðið 15%, og síðani 14% av uppskotunum hjá Fíggjarmálaráðnum, meðan Fiskimálaráðið skilur seg út við, at onki av teirra uppskotum hava havt minst 4 vikurs ummælisfreist.

5.4. Ov nógv uppskot verða ikki lögð á ummælisportalin

Á ummælisportalinum sæst, at í tingárinum 2019 lögdu stjórnarráðini tilsamans 59 uppskot alment til ummælis á ummælisportalinum. Í mun til hetta so eftirkannaði lógartænastan 202 uppskot, ið øll áttu at verið lögð út til almenna hoyring á ummælisportalinum.

Tað ber ikki til beinleiðis at samanlíkna hesi tøluni, tí uppskot kunnu verða send til ummælis í eini tingsetu, men tey verða ikki eftirkannað og lögð fyri Løgtingið fyrrenn í næstu tingsetu.

Hóast hesa óvissu tykist tað at vera ein rættuliga stórur munur á eftirkannaðum uppskotum og uppskotum lögð á ummælisportalin, tá munurin er uppá 143 uppskot. Hetta merkir at 70% av uppskotunum ikki vóru lögð á ummælisportalin.

Ein orsök til hetta kann vera, at tað sær út til, at lóggávan viðvíkjandi covid-19 ikki sær út til at hava verið send alment til ummælis.

Vit fara at heita á stjórnarráðini um at minnast til, at øll uppskot hjá stjórnarráðunum eisini skulu leggjast á ummælisportalin, umframt at stjórnarráðini senda uppskot beinleiðis til ummælis hjá øllum viðkomandi pørtum.

6. Kunngerðarblaðið

Í lögtingslóg nr. 109 frá 17. desember 1987 um alment kunngerðablað, sum broytt við lögtingslóg nr. 131 frá 14. desember 2012, verður álagt landsstýrinum at stíla fyri útgávu av einum almennum kunngerðablaði: Kunngerðablaðið.

Í Kunngerðablaðnum skulu allar lögtingslógir, kunngerðir, reglugerðir og aðrar almennar fyriskipanir yvirhøvdur, ið landsstýrið gevur út, kunngerast.

Frá 1. januar 2013 verður Kunngerðablaðið einans givið út talgilt og ikki í pappírsútgávu sum áður. Kunngerðaportalurin gerst við hesum einasti bindandi kunngerðamiðilin til lögtingslógir, kunngerðir o.a.

Í Kunngerðablaðið A verða lögtingslógir og kunngerðir, givnar av landsstýrinum, kunngjördar, og í Kunngerðablaðið B verða lógir og kunngerðir, ið ríkismyndugleikarnir geva út, kunngjördar.

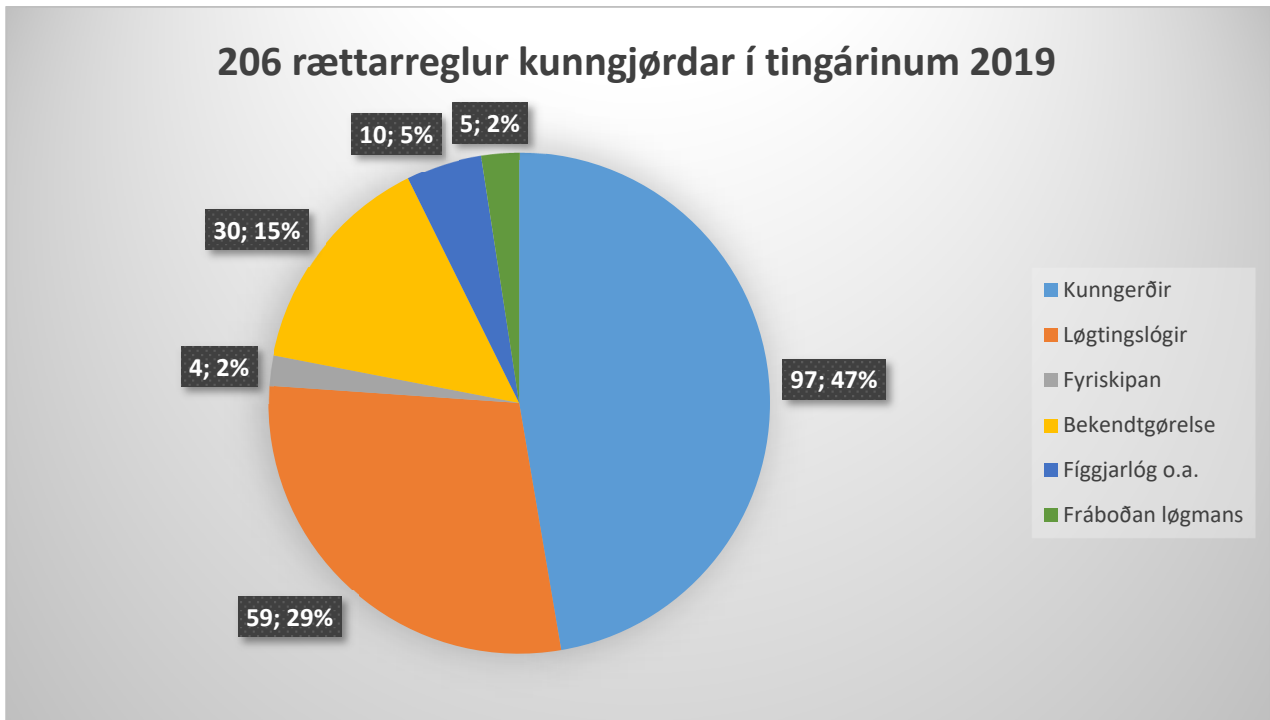
Tað er lógartænastan, sum hevur ábyrgd fyri at geva út Kunngerðarblaðið. Kunngerðablaðið verður vanligi givið út fríggjadagar.

6.1. Kunngering í tingárinum 2019

Í tingárinum 2019 vóru tilsamans 206 lögtingslógir, kunngerðir, ríkislógir og bekendtgørelser o.a. kunngjörd í Kunngerðarblaðnum. Av hesum vóru 166 feroyskar rættarreglur og 34 ríkislóggáva. Harafturat eru 5 fráboðanir og 1 kirkjulig fyriskipan. Tvs. at 80% av kunngjördu rættarreglunum í tingárinum 2019 eru feroyskar, meðan 20% er donsk ríkislóggáva.

<i>Talva 21</i>	Kunngerðir	Lögtingslógir	Fyriskipan (Anordning)	Bekendtgørelse	Fíggjarlóg o.a.	Fráboðan lógmans
Almannamálaráðið	5	9	-	-	-	-
Fiskimálaráðið	44	2	-	-	-	-
Fíggjarmálaráðið	13	13	-	-	10	-
Heilsumálaráðið	8	3	-	8	-	-
Løgmannsskrivstovan	1	2	2	13	-	5
Uttanríkis- og mentamálaráðið	4	5	2	3	-	-
Umhvørvis- og vinnumálaráðið	22	11	-	6	-	-
Ialt	97	59	4	30	10	5

Mynd 10

Mynd 11

